

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Β' ΣΥΝΑΝΤΗΣΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΤΑΙΝΙΩΝ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ

Πέμπτη 21 Ιουλίου 2022

20.30

Χαιρετισμοί

20.45

Αφιέρωμα στην υποβρύχια αρχαιολογία

Αιγιλεία, 30'.00", 2012, Βασίλης Μεντόγιαννης

Το 2007 το νησάκι Αιγιλεία στο νότιο Ευβοϊκό κόλπο ήρθε αναπάντεχα στην επικαιρότητα όταν ανακαλύφθηκε στις βόρειες ακτές του ένα αρχαίο ναυάγιο φορτωμένο με αμφορείς. Από τις πρώτες έρευνες του Ινστιτούτου Εναλίων Ερευνών σε συνεργασία με την Εφορεία Εναλίων Αρχαιοτήτων το ναυάγιο χρονολογήθηκε ανάμεσα στο 2ο και τον 1ο αι. π.Χ. Το 2010 η ίδια ερευνητική ομάδα πραγματοποίησε συστηματικότερη έρευνα και ανασκαφή, που αποκάλυψε εκτός από τα κινητά ευρήματα και μέρος του ξύλινου σκαριού. Ο κινηματογραφικός φακός παρακολουθεί τη συναρπαστική πορεία των εργασιών στο βυθό και τη διατύπωση των ιστορικών ερωτημάτων.

Πατρίς, Απολεσθέν το 1868. 60'.00", 2007, Βασίλης Μεντόγιαννης και Γιώργος Νικολαΐδης

Μετά από διασταύρωση προφορικών πληροφοριών, εντοπίστηκε κοντά στις ακτές της Κέας το ναυάγιο ενός τροχήλατου ατμόπλοιου, από τα πρώτα πλοία με ατμομηχανή πριν την ανακάλυψη της προπέλας, που μοιάζει εξωτερικά με ποταμόπλοιο. Πρόκειται για το πλοίο "Πατρίς", που ανήκε στην πρώτη ελληνική ατμοπλοϊκή εταιρία και βυθίστηκε το 1868. Η ταινία παρακολουθεί το εγχείρημα από τη συλλογή των πληροφοριών μέχρι την ανακάλυψη του σκάφους, που σήμερα είναι δυνατόν να επισκεφτεί κανείς στο πλαίσιο προγράμματος καταδυτικού τουρισμού.

Αφιέρωμα σε προσωπικότητες της Αρχαιολογίας

22.40

Πορτραίτο του **Βίκτωρα Σαρηγιαννίδη**, ανασκαφέα στην έρημο Καρακορούμ του Τουρκμενιστάν

Black sands, (Μαύρη άμμος) 52'.00", 2010, Αναστάσης Αγάθος

Η ταινία μας ταξιδεύει στο βάθος της ασιατικής ερήμου, όπου ο Βίκτωρ Σαρηγιαννίδης, σοβιετικός Καθηγητής Αρχαιολογίας ελληνικής καταγωγής, μας ξεναγεί στα ερείπια της πόλης

που ανακάλυψε και αποτέλεσε το έργο της ζωής του. Μετά την ξηροθερμική περίοδο στα μισά της τρίτης χιλιετίας π.Χ., οι οικισμοί της Μεσοποταμίας άρχισαν να εγκαταλείπονται και οι κάτοικοι αναζήτησαν καλύτερη διαβίωση αλλού, χτίζοντας αστικά κέντρα με τις μνήμες των αρχικών τους εγκαταστάσεων. Ένα πολύτιμο μάθημα προϊστορικής αρχαιολογίας, αλλά και φόρος τιμής στην επιμονή, την αντοχή και την αφοσίωση στην επιστήμη ενός ξεχωριστού Έλληνα.

Παρασκευή 22 Ιουλίου 2022

18.00

Μάθημα (Master class)

Ελένη Στούμπου, "Εισαγωγή στον αρχαιολογικό κινηματογράφο"

Απόστολος Τσιτσούλης, "Παραγωγή αρχαιολογικών ταινιών ντοκιμαντέρ για την τηλεόραση"

20.30

Αμφίπολη, 35'.00, 2009, Απόστολος Τσιτσούλης (Προβολή με παρουσία του σκηνοθέτη)

Η αρχαία Αμφίπολη, αποικία των Αθηναίων κοντά στα χρυσοφόρα κοιτάσματα του Παγγαίου και θέατρο σημαντικών επιχειρήσεων του Πελοποννησιακού πολέμου, πολύ πριν μονοπωλήσει την ενημέρωση χάρη στο μνημειώδη τάφο της, είχε αποκαλυφθεί σε όλη της τη δύναμη από την αρχαιολογική σκαπάνη. Η ταινία παρουσιάζει τα εντυπωσιακά ευρήματα στις όχθες του Στρυμώνα και τους θησαυρούς του Μουσείου της.

Αφιέρωμα σε προσωπικότητες της Αρχαιολογίας

21.15

Τιμητική προσφώνηση στον Δρ. Αρχαιολόγο Ιωακείμ Αθ. Παπάγγελο, πρώην Αναπληρωτή Προϊστάμενο της Εφορείας Βυζαντινών Αρχαιοτήτων Χαλκιδικής και Αγίου Όρους, εκ μέρους του Συλλόγου Φίλων Αρχαιολογικού Μουσείου Πολυγύρου.

Άη Μάμα Παναΐρ, 46'.00, 2005, Ελένη Στούμπου

Η εμποροπανήγυρη στο χωριό Άγιος Μάμας της Χαλκιδικής αναφέρεται στις γραπτές πηγές από το 1870, όταν υπήρχε ήδη από κάποια χρόνια. Γίνεται κάθε χρόνο στις αρχές Σεπτεμβρίου με αφορμή τη γιορτή του Μεγαλομάρτυρα Αγίου Μάμα και συγκεντρώνει πλήθος από κατοίκους και επισκέπτες της Χαλκιδικής. Η ταινία γυρίστηκε κυρίως με κάμερα στο χέρι από το Μάιο έως το Νοέμβριο του 2004. Καταγράφει την πλούσια ιστορία της περιοχής, αλλά κυρίως, εικόνες από το πανηγύρι του Αγίου Μάμα, που θεωρείται κατά γενική ομολογία, ένα από τα μεγαλύτερα και πιο ζωντανά πανηγύρια της Ελλάδας.

Στην ταινία εμφανίζεται ο τιμώμενος, Ιωακείμ Αθ. Παπάγγελος, ο οποίος είχε και την επιστημονική επιμέλεια.

22.40

Ερατοσθένης, η κινητή βιβλιοθήκη, 34'.00", 2018, Κώστας Βάκκας
Ο Έλληνας πανεπιστήμονας Ερατοσθένης γεννήθηκε τον 3ο π.Χ. αι. στην Κυρήνη, την ελληνική αποικία της Λιβύης. Λόγω της σοφίας του, του έβγαλαν το παρατσούκλι "κινητή βιβλιοθήκη". Ο Φαραώ της Αιγύπτου του ανέθεσε τη διεύθυνση της Βιβλιοθήκης της Αλεξάνδρειας. Ήταν μεταξύ άλλων αστρονόμος, μαθηματικός, γεωγράφος και ποιητής. Έμεινε στην ιστορία για την ακριβή καταμέτρηση της περιμέτρου της γης. Η ταινία περιγράφει την περιπέτεια της ζωής του στις πόλεις που έζησε, Κυρήνη και Αλεξάνδρεια. Το έργο του Ερατοσθένη παρουσιάζει ο Καθηγητής Μαθηματικών του Πανεπιστημίου Πατρών, Ευτύχης Παπαδοπετράκης.

Άθως, το Άγιον Όρος, 46'.00" 1965, Βασίλης Μάρος

Ιστορικό, έγχρωμο ντοκιμαντέρ του πρωτοπόρου Έλληνα ντοκιμαντερίστα, Βασίλη Μάρου, βασισμένο σε εξαιρετικό κείμενο του συγγραφέα Θεόφιλου Φραγκόπουλου και του σκηνοθέτη Κουρτ Χόφμαν και με τη λεπταίσθητη ερμηνεία του Δημήτρη Μυράτ στην αφήγηση. Η ταινία καταγράφει το Άγιον Όρος, τα μνημεία και τη ζωή των μοναχών, σε μια δύσκολη εποχή, που εγείρονταν πολλά ερωτήματα για το μέλλον της χιλιόχρονης μοναστικής πολιτείας. Μια ταινία που διασώζει για μας μια ιστορική στιγμή του Αγίου Όρους, πριν ξεκινήσουν τα προγράμματα αναστήλωσης και ανακαίνισης των μονών και δείχνει παράλληλα την προσήλωση του σκηνοθέτη -όπως και μέρους του καλλιτεχνικού κόσμου της δεκαετίας του '60- στην ανάδειξη της ελληνικής πολιτιστικής κληρονομιάς.

Σάββατο 23 Ιουλίου 2022

18.00

Μάθημα (Master class)

Ζάχος Σαμολαδάς, "Κινούμενα σχέδια μέσα στην κινηματογραφική αφήγηση"

20.30

Αφιέρωμα στη Μικρασιατική Καταστροφή

Tokei Maru, 20'.00" 2018, Ζάχος Σαμολαδάς (Προβολή με παρουσία του σκηνοθέτη)

100 χρόνια μετά τα τραγικά γεγονότα που οδήγησαν στην καταστροφή της Σμύρνης και την γενοκτονία των χριστιανικών πληθυσμών της Μικράς Ασίας, η ταινία παρουσιάζει την ιστορία

του του Ιάπωννα πλοιάρχου T. Norito, που πέταξε το πολύτιμο φορτίο του για να σώσει από βέβαιο θάνατο εκατοντάδες πρόσφυγες της Ιωνίας.

Η αφήγηση ενώνει την ιστορία με τη μυθοπλασία, την Ελλάδα με την Ιαπωνία, σε έναν φόρο τιμής στον άνθρωπο αυτό που προσπερνώντας τον παραλογισμό της βίας, αντιμέτωπος με τη φωτιά, την απάθεια των Δυτικών και τον τρόπο των αθών, έκανε μια μοναδική πράξη ηρωισμού.

Μετά από έρευνα στις πηγές του σκηνοθέτη, Ζάχου Σαμολαδά.

Αναφορά στο έργο του πρωτοπόρου ντοκιμαντερίστα Βασίλη Μάρου και τη δημιουργία της "Τραγωδίας του Αιγαίου"

Η τραγωδία του Αιγαίου, 75'.00", 1961, Βασίλης Μάρος

(Προβολή με παρουσία του γιού του σκηνοθέτη, εικαστικού καλλιτέχνη, Νίκου Μάρου)

Η ταινία ξεκίνησε από την επιθυμία του σκηνοθέτη να κάνει γνωστή την τραγωδία της Μικρασιατικής Καταστροφής κυρίως στους ξένους, που όπως διαπίστωσε, την αγνοούσαν. Το σπάνιο κινηματογραφικό υλικό, που αποκτήθηκε με πολύ κόπο και επιμονή, καταγράφει τα γεγονότα πριν από τη Μικρασιατική Καταστροφή, την προέλαση του ελληνικού στρατού και τα γεγονότα που ακολούθησαν. Η ταινία κλείνει με την ελπίδα της εθνικής συμφιλίωσης και των καλύτερων ημερών για την πατρίδα.

Πολυβραβευμένη ταινία σε σενάριο του συγγραφέα Άγγελου Προκοπίου και με αρχειακό υλικό των Γιόζεφ Χεπ, Γεωργίου Προκοπίου, Αχιλλέα Μαδρά, Γαβριήλ Λόγγου, Φιλοποίμενος Φίνου, Κυριάκου Κουρμπέτη και άλλων, που συνέθεσε ο Βασίλης Μάρος.

22.40

Άθως, η πιο φωτεινή κορυφή του κόσμου, 60'.00", 2019, Αργύρης Λιάπης

(Προβολή με παρουσία του σκηνοθέτη, Αργύρη Λιάπη)

Τρεις αγιορείτες μοναχοί μοιράζονται τις σκέψεις τους για την πίστη και το μοναχισμό, για την απόφασή τους να ακολουθήσουν το δρόμο αυτό και για τη ζωή τους στο Άγιον Όρος, για την αθωνική πολιτεία και για τους ανθρώπους που την επισκέπτονται. Η κάμερα ταξιδεύει σ' όλη τη χερσόνησο, φτάνει σε απάτητες γωνιές της και στην κορυφή του Άθω, καταγράφοντας στιγμιότυπα της καθημερινής ζωής και εικόνες άγνωστες ακόμη και στους τακτικούς επισκέπτες του Αγίου Όρους.

Μισό αιώνα μετά την ταινία του Βασίλη Μάρου, σε μια εποχή ακμής του Αγίου Όρους από άποψη πληθυσμού και υλικών μέσων, η ταινία μας δίνει μια εικόνα της εσωτερικής διαδρομής των μοναχών, που κάνει το φως του Άθω να μην σβήνει.